

Saray Ressamı Zonaro Yeniden İstanbul'da

Sultan II. Abdülhamid'in Osmanlı Saray Ressamı olan İtalyan Ressam Fausto Zonaro, doksan yıl sonra yeniden İstanbul'da...

17 Ocak 2003'te Yapı Kredi Kültür Merkezi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde açıl-

Şehzade Abdürrahim (Antik A.Ş. Arşivi İst.)

cak sergi Şubat ayının sonuna kadar sanat-severleri ağırlayacak. Sergiye Osman Öndeş ile Erol Makzube'nin hazırladıkları görkemli bir kitap da eşlik ediyor. Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık ile İtalyan Kültür Merkezi İstanbul'un işbirliğiyle hazırlanan sergide otuzü İtalya'daki müze ve aile koleksiyonlarından olmak üzere özellikle seçilmiş seksen yapıt yer alacak.

Zonaro'yla ilgili ilk kapsamlı yayın olan "Osmanlı Saray Ressamı Fausto Zonaro" adlı büyük boy, 380 sayfalık kitapta ise Zonaro'nun yaşamöyküsü ile birlikte, 400'ü aşkın resmi ve eşi Elisa Zonaro'nun o yıllarda çektiği 200 kadar fotoğraf yer alıyor. Dünyadaki tek Zonaro eksperisi olan Erol Makzube ve yazar Osman Öndeş'in yıllar süren araştırmalarının sonucu olan kitap için büyük ölçüde Zonaro Aile Arşivi'nden yararlanılmış. Önemli bir kısmı ilk kez yayımlanan onlarca belge ve fotoğrafın da yer

Fausto Zonaro

aldığı kitaptaki en çarpıcı belge, eşi Elisa Zonaro'nun 1894 - 1920 yılları arasındaki bütün resim satışlarını kaydettiği hesap defteri. Sanatçıya ilişkin kesin verilere dayanan, Zonaro hakkında bugüne kadar yapılmış en kapsamlı ve özenli kaynak kitap olma özelliği kazanan bu çalışma, 2004 yılında Zonaro'nun doğumunun 150. yıldönümünde, İtalya'da da yayınlanacak. Bu yolla sanatçının çalışmalarından ve başarılarından habersiz birçok İtalyan sanatsever de Zonaro hakkında ayrıntılı bilgilere ulaşma şansına sahip olabilecek.

1854 yılında İtalya'da Masi-Padova'da

Neyzen (Suna İnan Kıraç Koleksiyonu)

dünyaya gelen Fausto Zonaro, 1891'de İstanbul'a gelir. 1896'da Saray Ressamı tayin edilen Zonaro, 1910'a kadar İstanbul'da kalmış ve İstanbul'u konu edinen yüzlerce tabloya imzasını atmıştır. Sanatının zirvesine İstanbul'da ulaşan Zonaro, en önemli başyapıtlarını da burada yapmıştır. Abdülhamid'in tahttan indirilmesi üzerine, "Saray Ressamı" görevinden azledilen Zonaro'nun ev ve atölye olarak kullandığı Akaretler 50 numaradaki evde de ancak kirasını ödemek kaydıyla oturabileceği söylenir. İttihatçıların bu tutumundan rahatsız olan Zonaro, bir süre mücadele ettikten sonra İtalya'ya dönmeye karar verir. İtalya'ya döndükten sonra da İstanbul özlemiyle yaşayan Zonaro, bir süre sonra yeni-

Salıncak (Özel Koleksiyon)

Fausto Zonaro'nun İstanbul'daki evi ve atölyesi

den davet edilir ama bu daveti kabul etmez. Sanatçı İtalya'da sanat şehri olarak kabul edilen San Remo'da yaşamayı tercih eder ve burada sahil bölgelerinin resimlerini yapar. Bunun yanı sıra San Remo'ya gelen aristokratların ve zengin müşterilerin portrelerini de çizer. Zonaro, 1929 yılında bu şehirde hayatını kaybetmiştir. Zonaro yaşamı boyunca döneminin en

önemli ressamlarından biri olarak görülür de, ölümünden sonra unutulmaya başlanmıştır. Uzun süre 19. yüzyıl ressamlarına ikincil sanatçılar gözüyle bakan İtalyanlar yakın zamanlarda bu dönemi de ayrıntılarıyla incelemeye başlamışlardır. Değişen bakış açılarının ışığında İtalyanlar da bizler gibi Zonaro'yu keşfetmeye başlayacaklardır.

Güneş (Il Sole) (Sabancı Müzesi Koleksiyonu)